

Susținerea îmbunătățirii sistemului de guvernare și conducere
O inițiativă comună a OCDE și a UE, finanțată în principal de UE

MINISTERUL INTERNELOR ȘI
REFORMEI ADMINISTRATIVE

DIRECȚIA GENERALĂ
ANTICORUPȚIE
SERVICIUL RELAȚII PUBLICE,
PREVENIRE ȘI CONTROL ACCES

Prevenirea corupției în rândul personalului M.I.R.A. și relația cu societatea civilă

I. Cadrul instituțional

Direcția Generală Anticorupție are în cadrul structurii sale un Serviciu de Relații Publice, Prevenire și Control Acces. În cadrul acestuia funcționează un compartiment de prevenire, specializat în prevenirea faptelor de corupție în rândul personalului Ministerului Internelor și Reformei Administrative. De asemenea, la nivelul fiecărui birou județean anticorupție există câte un lucrător pe linie de relații publice și prevenire în sarcina căruia se află activitatea de prevenire la nivelul structurilor teritoriale ale ministerului.

Compartimentul Prevenire din cadrul aparatului central al direcției coordonează întreaga activitate de prevenire desfășurată la nivelul instituției. În acest sens a fost adoptată o metodologie de lucru pe linie de prevenire, au fost stabilite obiective, a căror evaluare se realizează prin intermediul unui set de indicatori de activitate.

II. Principalele obiective ale activității de prevenire

Activitatea de prevenire la nivelul Direcției Generale Anticorupție se desfășoară în baza Planului unic de activități al instituției, precum și în baza Planurilor de acțiune trimestriale pe linie de prevenire. Acestea stabilesc obiectivele, dar și măsurile și activitățile concrete necesare îndeplinirii acestora.

Principalele obiective urmărite în activitatea de prevenire sunt:

- *identificarea și analiza factorilor de risc și a vulnerabilităților*
- *informare, promovare și transmitere de mesaje anticorupție*
- *dezvoltarea și menținerea unei bune colaborări cu structurile ministerului*

- *colaborarea cu societatea civilă*

Aceste obiective sunt îndeplinite prin organizarea și desfășurarea a diverse categorii de activități.

Identificarea și analiza factorilor de risc și a vulnerabilităților

Orice analiză a contextului cauzal al unei fapte de corupție va evidenția un complex de factori de risc care determină apariția acestui gen de fapte.

Numim **vulnerabilitate** acea situație de drept sau de fapt care oferă unui funcționar aflat într-un anumit post sau care desfășoară o anumită activitate posibilitatea să obțină foloase injuste în virtutea funcției sale. Cel mai des întâlnit exemplu este cel al contactului direct cu cetățeanul în afara instituției. Această situație duce la existența unei vulnerabilități sporite în ce privește coruptibilitatea funcționarului deoarece este foarte greu de verificat dacă a existat sau nu un contact între acesta și un cetățean, câte asemenea contacte există, și cel mai important care a fost situația constatată (rapoartele de serviciu pot confirma faptul că a existat un contact, dar nu vor releva situația constatată este alta). Vulnerabilitatea apare din cauza imposibilității de a verifica retroactiv situația. Dacă la aceasta se adaugă și lipsa unor controale inopinate, atunci funcționarul, conștient de faptul că posibilitatea de a descoperi faptele este extrem de redusă și de probat, va fi mult mai determinat să accepte diverse foloase în schimbul încălcării legii.

Având în vedere cele expuse mai sus, cele mai des întâlnite situații de vulnerabilitate și factori de risc identificați în cadrul activităților preventive derulate de către lucrătorii Direcției Generale Anticorupție, putem menționa:

- **contactul direct cu cetățeanul în afara instituției** (contactul între funcționar și cetățean în majoritatea cazurilor nu poate fi monitorizat direct și nici verificat retroactiv);
- **atributul de agent constator al contravențiilor și infracțiunilor** (posibilitatea conferită de lege funcționarului de a constata, dar și de a aplica sancțiuni pe loc);
- **cadrul normativ și instituțional privind controlul și verificarea activității** (lipsa controalelor, caracterul programat al acestora, precum și superficialitatea – realizarea numai de verificări scriptice, nu și a situației de fapt);
- **cererea mare din partea cetățenilor privind un anumit serviciu public oferit de instituție** (mulți cetățeni sunt dispuși să ofere cadouri sau alte foloase în schimbul timpului prelungit de așteptare la cozi sau în schimbul unor termene mai scurte de soluționare a unor cereri);
- **promovarea personalului pe criterii subiective** (organizarea formală a concursurilor de ocupare a unor funcții);
- **cadrul relațional al funcționarului** (existența unor legături de amiciție sau rudenie între diverși funcționari și anumiți cetățeni);
- **cultura organizațională** (felul în care decurg relațiile socio-profesionale influențează modul în care este respectată deontologia profesională și în ultimă instanță legea);

Toate aceste vulnerabilități prezentate mai sus au un caracter general. În fiecare situație în parte pot fi identificați mai mulți factori care contribuie la conturarea respectivei situații.

Structuri ale Ministerului Internelor și Reformei Administrative cu grad ridicat de vulnerabilitate

Orice structură a Ministerului Internelor și Reformei Administrative are un grad de vulnerabilitate la corupție. Este foarte important de știut faptul că într-o structură, chiar cu un grad foarte ridicat de vulnerabilitate, nu toți funcționarii se află în aceeași situație de risc. În orice unitate regăsim funcționari care practic nu au nici o posibilitate de a își procura foloase în virtutea funcției.

Aspectele de vulnerabilitate trebuie raportate la mai mulți factori:

- domeniul de activitate;
- linie de muncă;
- postul sau funcția efectivă;
- problemele curente din zona sau aria de responsabilitate;
- situația concretă în care își desfășoară activitatea un anumit lucrător sau subunitate;
- cultura organizațională;
- persoana funcționarului.

Domeniul de activitate

Unele dintre cele mai vulnerabile structuri sunt cele care își desfășoară activitatea direct în stradă, având atributul de constatare a contravențiilor și aplicare a sancțiunilor contravenționale ori de constatare a infracțiunilor. În această categorie se înscriu formațiunile de ordine publică, poliție rutieră, formațiunile de ordine publică ale jandarmeriei, formațiunile poliției de frontieră din punctele de trecere a frontierei.

O altă categorie de structuri vulnerabile sunt cele care acordă avize, autorizații, aprobări, eliberează documente, etc. În această categorie regăsim: structurile pompierilor de prevenire care acordă avize pentru construcții, formațiunile poliție de ordine publică – compartimentele sisteme de pază, serviciile publice comunitare, oficiile de cadastru și publicitate imobiliară.

Un alt domeniu de activitate cu risc sporit de vulnerabilitate este cel al formațiunilor de logistică, administrativ, parcuri auto. Acestea achiziționează și manipulează bunuri ale instituției în cantități mari.

Formațiunile de resurse umane se află printre structurile cu risc sporit de vulnerabilitate în ce privește recrutarea personalului, dar și transferul și promovarea acestuia. Tot în acest domeniu regăsim și unitățile de învățământ ale ministerului.

Linia de muncă

Chiar dacă evaluăm vulnerabilitatea unei structuri dintr-un domeniu cu grad sporit de risc la corupție, nu toți funcționarii care își desfășoară activitatea în acel domeniu implică același grad de vulnerabilitate, ci doar aceia care lucrează pe anumite linii de activitate sau care realizează anumite sarcini.

Postul sau funcția deținută efectiv

Funcția și postul în care își desfășoară activitatea un funcționar influențează cel mai mult gradul de vulnerabilitate la corupție. Ocuparea unei funcții sau post și desfășurarea unei anumite activități sunt factorii care favorizează obținerea unor anumite foloase de către funcționar.

Atribuțiile concrete de serviciu ale funcționarului sunt cele care descriu cel mai bine contactul acestuia cu cetățeanul sau cu anumiți funcționari, atributul acestuia de a lua sau nu anumite măsuri și de a aplica sancțiuni, întocmirea sau nu a anumitor acte justificative de activitate.

Problemele curente din zona sau aria de responsabilitate

Tendința cetățeanului de a influența corectitudinea unui anumit funcționar depinde într-o mare măsură de probleme existente în cadrul comunității unde acesta locuiește. Ca urmare a acestui lucru structuri similare ale ministerului, dar din zone diferite ale țării ori din medii diferite pot avea, nu numai un volum diferit de activitate, dar și o problemă diferită. Astfel volumul mare de muncă conduce la tendința cetățeanului de a oferi ceva în schimbul pierderii timpului. Un alt exemplu ar fi oportunitățile de afaceri pe care le au cetățenii în anumite zone și de aici interesul sporit pentru anumite servicii oferite de către structurile ministerului. Acest lucru poate conduce la un grad sporit de vulnerabilitate.

Situația concretă în care își desfășoară activitatea un anumit funcționar sau subunitate

Există situații în care localizarea unor structuri în același imobil poate conduce la creșterea gradului de vulnerabilitate. Cel mai bun exemplu îl constituie formațiunile de evidență a populației și cele de pașapoarte în aceleași imobile cu poliția sau cele de permis și înmatriculări în aceleași imobile cu cele de poliție rutieră, consecință a fostei organizări a ministerului și a lipsei de spații suficiente. Această situație sporește riscul traficului de influență la nivelul structurilor respective.

De asemenea, nerespectarea normelor privind accesul în sediile structurilor ministerului, precum și nerespectarea secretului profesional conduce la aceleași riscuri.

Cultura organizațională

Normele de relaționare stabilite în timp la nivelul fiecărui colectiv, norme pe care și le însușește fiecare nou venit în colectiv au și ele o influență asupra gradului de risc la corupție. Coeziunea grupului, a colectivului poate crea convingerea pentru un individ că va fi protejat în situația în care va avea probleme și va fi susținut de către colegi.

Acest factor este însă foarte greu de evaluat, însă trebuie avut în vedere mai ales atunci când există tendința de a compara două sau mai multe structuri.

Persoana funcționarului

Persoana funcționarului reprezintă un factor care evoluează în timp în funcție de ceilalți, prezentați mai sus. Pregătirea profesională, educația, evoluția profesională, precum și mediul de lucru în care acesta s-a dezvoltat contribuie la crearea imaginii privind integritatea unui funcționar.

Informare, promovare și transmitere de mesaje anticorupție

Cunoașterea legii, a sancțiunilor și a riscurilor la care se expune o persoană atunci săvârșește o anumită faptă poate avea un efect descurajant în rândul potențialilor făptuitori.

De asemenea, descurajantă pentru potențialii infractori este și informarea cu privire la rezultatele pe linia constatării și sancționării respectivelor fapte. Mediatizarea cazurilor rezolvate evidențiază în psihicul făptuitorului potențial riscul ridicat de a fi prins.

În acest sens, în cursul anului 2006 lucrătorii pe linie de prevenire din cadrul Direcției Generale Anticorupție au organizat un număr de 2.876 de întâlniri la care au participat 96.059 de funcționari ai ministerului (86,14 % din totalul personalului existent).

Tematica întâlnirilor:

- prezentarea Direcției Generale Anticorupție, a competenței și a structurii acesteia;
- prezentarea legislației privitoare la corupție;
- prezentarea prevederilor codurilor de etică și deontologie profesională;
- prezentarea aspectelor procedurale privind sesizarea faptelor de corupție, punându-se accent pe obligația de sesizare a unui funcționar;
- popularizarea linie telefonice gratuite 0800.806.806 a direcției, ca modalitate specială de sesizare a faptelor de corupție;
- promovarea prevederilor legii privind protecția avertizorilor de integritate publică;
- prezentarea modalității de realizare a testului de integritate, precum și diferențierea acestuia de testul de fidelitate realizat de alte structuri ale ministerului;
- prezentarea unor cazuri concrete instrumentate de Direcția Generală Anticorupție (în numeroase cazuri au fost prezentate și imagini realizate cu ocazia constatării flagrante a infracțiunilor);
- au fost oferite date de contact ale direcției și ale structurilor sale teritoriale;
- toate întâlnirile au avut alocată și o perioadă de timp destinată discuțiilor libere, cu caracter interactiv ale participanților cu lucrătorii DGA.

În altă ordine de idei, informarea trebuie să se adreseze și potențialelor victime sau celor care suportă în vreun fel consecințele unor infracțiuni pentru a-i informa cu privire la posibilitățile de sesizare a unor fapte, măsurile de protecție de care beneficiază atunci când raportează o ilegalitate.

Astfel, Direcția Generală Anticorupție desfășoară campanii de informare în rândul societății civile, independent ori în parteneriat cu alte instituții sau organizații neguvernamentale.

Punând la dispoziția cetățeanului un anumit serviciu și informând cu privire la existența acestuia este posibil ca acest lucru să nu fie suficient spre a-l determina să apeleze la el sau să sprijine o instituție. De aceea, pentru a crea o schimbare de atitudine, pentru a-i convinge pe cetățeni să-și dea concursul este nevoie de o serie de activități care să transmită diverse mesaje, care să punteze aspectele importante, care să atragă atenția publicului țintă.

De asemenea, pentru a transmite un mesaj pot fi organizate seminarii, întâlniri, publicarea de materiale în mass-media, afișarea unor materiale în locuri publice intens frecventate, independent de existența unei campanii de informare. Astfel, au fost mediatizate rezultatele obținute de către instituție, au fost afișate materiale în sediile structurilor ministerului, dar și în marile centre comerciale.

Dezvoltarea și menținerea unei bune colaborări cu structurile ministerului

Scopul activității de prevenire a DGA este acela de determina un comportament integru în rândul funcționarilor ministerului. În acest sens, urmărim să fim la curent cu problemele concrete ale diverselor structuri sau categorii de funcționari. Acest lucru nu se poate realiza decât printr-o legătură activă cu funcționarii ministerului.

Pe de altă parte, chiar dacă am identificat o serie de probleme, este de preferat să încercăm rezolvarea lor împreună cu cei vizați în mod direct, sprijinindu-i în identificarea și promovarea unor măsuri. Abordările strict teoretice au mari șanse să nu își găsească aplicabilitate practică.

Colaborarea cu societatea civilă

Societatea civilă constituie un factor de echilibru în funcționarea pe baze democratice a unei instituții, ea putând oferi o imagine neutră a unei activități, precum și soluții la diverse probleme.

Colaborarea cu societatea civilă constituie prin însăși existența ei o deschidere către cetățean, transparență și comunicare activă și eficientă cu destinatarii serviciilor oferite de structurile MAI.

Colaborarea cu societatea civilă este materializată prin realizarea de acțiuni comune, proiecte în parteneriat, consultanță reciprocă, menținerea unor legături active.

La nivelul Ministerului Internelor și Reformei Administrative funcționează un Comitet Strategic pentru analiza și evaluarea activității Direcției Generale Anticorupție. Acesta este compus din șefii structurilor centrale ale ministerului și trei reprezentanți a trei organizații neguvernamentale cu preocupări privind prevenirea corupției. Comitetul se reunește periodic și analizează aspecte din activitatea direcției și propune modalități de îmbunătățire a activității de prevenire și combatere a corupției.

Cauze generatoare de fapte de corupție

1. Cauze ce țin de recrutarea, pregătirea și promovarea personalului:

- Pregătirea, uneori deficitară, în domeniul cunoașterii și aplicării prevederilor legale privitoare la faptele încriminate ca fiind infracțiuni de corupție, asimilate acestora ori în legătură cu aceste infracțiuni;
- nivelul scăzut al educației profesionale și civice a angajaților, coroborat cu necunoașterea obligațiilor de conduită și etică profesională;
- lipsa rezistenței/redusa rezistență la tentațiile oferite în schimbul îndeplinirii defectuoase sau neîndeplinirii atribuțiilor de serviciu (sume de bani, bunuri, servicii, avantaje etc.);
- existența unor defecțiuni și neajunsuri în cadrul sistemului de recrutare, selecționare, încadrare și promovare a resurselor umane care pot favoriza eventuale acte de corupție (de exemplu, încadrările directe, promovările pe funcții, etc.);
- atenția insuficientă acordată factorului calitativ și cunoașterii candidaților atât la încadrarea directă dar, mai ales, la selecționarea candidaților pentru școlile specifice M.I.R.A., avându-se în vedere faptul că unele persoane vin în instituție, tocmai pentru că anumite formațiuni permit „rotunjirea” veniturilor;
- frustrarea și senzația de neputință în rândul unor funcționari ai M.I.R.A., pe fondul carențelor educaționale, față de cazurile vădite de corupție rămase nesancționate.
- lipsa unei rotiri adecvate a cadrelor ce lucrează în domenii cu risc ridicat la corupție;

2. Cauze ce țin de resursele alocate structurilor și angajaților M.I.R.A.:

- sistem de salarizare și promovare neatractiv în sectorul public neconcordant cu statutul social, riscurile profesiei, necesitățile și nevoile social – culturale ale funcționarilor M.I.R.A., comparativ cu al altor categorii profesionale și categorii de cetățeni cu care vin în contact;
- incapacitatea sistemului de a susține rezolvarea problemei locative pentru angajații M.I.R.A.;
- lipsa dotării operative ale unor structuri din M.I.R.A. precum și a dotării tehnice (sistem informatic, rețea de comunicare);
- lipsa de dotare de la nivelul structurilor M.I.R.A., creându-se necesitatea de obținere a unor sponsorizări sau de „rezolvare” a unor probleme de serviciu;

3. Cauze ce țin de responsabilizarea personalului M.I.R.A. și de organizarea unor activități:

- neputința sistemului actual de a asigura deservirea on-line a cetățenilor care se prezintă la ghisee, fapt care duce la perioade mari de așteptare până la primirea documentelor în comparație cu promptitudinea instituțiilor similare din alte state;

- incapacitatea sistemului instituțional de a reduce birocratia, precum și graba cu care s-a acționat în unele situații pentru a *demonstra* experților străini auditori, reforma în administrația publică;
- dificultăți în procesul de aplicare a prevederilor actelor normative, atunci când numărul acestora este foarte mare și cu multiple ambiguități, lipsuri sau contradicții;
- permisivitatea unor acte normative, în sensul aprecierii sau interpretării subiective din partea funcționarului;
- existența unor proceduri și procese interne ineficiente, a unor responsabilități neclare ale instituției, etc.;
- existența unor proceduri de evaluare a activităților insuficient dezvoltate sau neconcordante cu activitatea efectivă;
- slaba implicare managerială a unor șefi în exercitarea actului de comandă și, mai ales, în cunoașterea problemelor de ordin personal și al comportamentului subordonaților în societate, care au tangență sau pot produce unele efecte în legătură cu serviciul;
- neluarea la timp a măsurilor legale împotriva acelor care, prin modul de viață, acumularea de bunuri și valori, depășesc posibilitățile de câștig;
- formalismul în executarea controalelor inopinate și neluarea, la timp, a măsurilor sancționatorii împotriva acelor lucrători care se fac vinovați de încălcarea prevederilor legale;
- absența ori ineficiența controlului factorilor responsabili, al șefilor nemijlociți și direcți, asupra activităților concrete desfășurate de către funcționarii M.I.R.A.;
- existența unor tendințe în rândul factorilor cu funcții de conducere sau a structurilor de control de a trece cu vederea sau a acoperi anumite abateri – din teama unor măsuri din partea organelor superioare, reflectarea cazului în mass-media, pierderea funcției, etc.;
- imposibilitatea controlului asupra tuturor operațiunilor care se desfășoară potrivit legii pentru parcurgerea etapelor și a procedurilor de achiziții;
- inexistența unei proceduri clare de aplicare la nivelul M.I.R.A., a Legii nr. 571/2004, privind protecția funcționarilor din instituțiile publice care semnaleză încălcări ale legii (avertizarea de integritate).

4. Cauze ce țin de cultura organizațională a structurii M.I.R.A. și de existența unor obișnuințe ale cetățenilor:

- menținerea unor obișnuințe în rândul angajaților de a solicita anumite avantaje în schimbul unor servicii;
- existența unei tendințe la nivelul noilor angajați de a opta pentru anumite formațiuni, tocmai pentru că acestea ar permite „rotunjirea” veniturilor;
- menținerea unor obișnuințe ale așa-zisilor colegi din diferite structuri ale M.I.R.A. de a interveni pentru rezolvarea unor cereri ale *cunoștințelor* proprii și care sunt, uneori, la limita legalității;
- existența unor obișnuințe din partea cadrelor cu funcții de conducere de a adresa subordonaților diverse solicitări, uneori la limita legalității, precum și a funcționarilor de la eșaloanele superioare de a rezolva probleme de această natură prin intermediul unor structuri subordonate ;

- inexistența unei educații a funcționarilor M.I.R.A. de a refuza ordinele ilegale sau de a sesiza pe cei în drept atunci când constată activități ilegale în interiorul unităților ;
- persistarea în continuare în rândul unor angajați ai M.I.R.A. a unei tendințe de acoperire a colegilor, inclusiv cu privire la activitățile ilegale ale acestora. Această cultură are la bază și unitatea care se creează în timp între angajați, prin participarea la misiuni dificile, executarea în comun a unor sarcini, etc., dar și prin mentalitatea de opoziție față de structurile de control (control intern, anticorupție, protecție);
- existența în continuare în rândul cetățeanului a unei percepții că funcționarii trebuie răsplătiți pentru serviciile oferite, că li se face un favor, etc.
- preocupări ale unor medii de interese de a corupe funcționari ai M.I.R.A. în scopul obținerii unor tratamente privilegiate, neluarea unor măsuri, desfășurarea de activități ilegale, facilitarea accesului la anumite proceduri, etc.

ANEXA 2

VULNERABILITĂȚI la nivelul principalelor structuri ale M.I.R.A.

POLIȚIA:

➤ *ORDINE PUBLICĂ:*

- Neexecutarea mandatelor și neluarea măsurii reținerii în situațiile în care există probatorii care să justifice acest lucru (posibilitatea realizării unor înțelegeri între ofițerii sau agenții însărcinați cu îndeplinirea acestor măsuri și cei vizați, în sensul că li se poate acorda acestora o perioadă de timp, în schimbul unor foloase materiale, timp în care aceștia pot părăsi teritoriul României);
- Acordarea unor avize la gardieni, agenți de pază etc. în mod abuziv (prin acordarea acestor avize unor persoane care nu îndeplinesc condițiile legale – au cazier judiciar spre exemplu – sau prin nerespectarea termenelor legale în schimbul obținerii unor foloase materiale);
- Avizarea planurilor de pază ale societăților specializate în pază și protecție, deși la obiectivul protejat nu erau prevăzute suficiente posturi de pază (Ex.: la un obiectiv de 5 ha sunt prevăzute 3 posturi de pază); în fapt o parte din agenții de pază sunt angajați la negru;
- Nerespectarea ordinului inspectorului general privind rotirea personalului posturilor de poliție la intervale de cinci ani (păstrarea în funcție a șefilor de post duce la stabilirea unor relații apropiate între aceștia și cetățenii din zona de competență);

➤ *POLIȚIE RUTIERĂ:*

- Necomunicarea scopului pentru care este efectuat controlul în trafic, profitarea de slaba informare a conducătorului auto, verificarea unei multitudini de aspecte, prezentarea eventualelor sancțiuni într-o lumină gravă, polițistul arătându-se dispus să nu fie foarte dur și să aplice doar unele dintre sancțiuni. În acest moment tentația cetățeanului de a oferi ceva, în momentul în care se vede în stradă, singur cu echipajul de poliție, este foarte mare. Posibilitatea de a verifica retroactiv aceste situații este foarte redusă, iar inexistența unor controale inopinate, realizate cu profesionalism și urmate de măsuri, îl încurajează pe polițist să accepte diverse cadouri;
- Aprobarea abuzivă a reducerii termenului de suspendare sau restituire a permisului de conducere și prelungirea în mod nejustificat a dovezii înlocuitoare a acestuia (prin neîndeplinirea tuturor condițiilor legale de către cel în cauză, prin pretinderea sau primirea unor foloase materiale de către cel care îndeplinește acest act);
- Falsuri comise în cazul promovării la examenul pentru obținerea permisului de conducere (înlocuirea grilei de răspunsuri a candidatului ulterior, în schimbul unor foloase materiale);
- Neaplicarea prevederilor legale cu ocazia recoltării probelor biologice, reținerii permisului sau aplicării amenzilor contravenționale (prin folosirea unor aparate de măsură a alcoolemiei cu termenul de valabilitate expirat, prin măsurarea alcoolemiei mult mai târziu decât data constatării evenimentului rutier, prin menționarea în documentele de constatare a alcoolemiei a persoanei implicate în evenimentul rutier, deși alcoolemia a fost măsurată altei persoane);

- Neaplicarea sau reducerea cuantumului sancțiunilor contravenționale aplicate participanților la traficul rutier pentru abateri la regimul circulației pe drumurile publice (spre exemplu în cazul abaterilor la regimul de viteză);
- Transmiterea cu întârziere (uneori foarte mare) a înștiințărilor către S.P.R.P.Î.V. privind suspendarea permiselor de conducere, astfel încât să se ofere posibilitatea celui sancționat să conducă autovehicule;
- Noile modificări ale Codului Rutier conțin sancțiuni mai aspre care îi determină cetățenii care au comis diverse abateri la regimul circulației pe drumurile publice să ofere agenților constatatori diverse foloase materiale pentru a evita aplicarea noilor sancțiuni;

➤ *CERCETĂRI PENALE:*

- Folosirea de experți (părțile de obicei cer părerea polițistului cu privire la expert, iar acesta poate fi subiectiv în prezentarea unuia dintre ei) cărora li se comandă cum trebuie prezentate concluziile;
- Facilitarea întâlnirii învinuiților cu unii membri ai familiei, cu prilejul sau sub pretextul scoaterii din arest pentru cercetări; scoaterea din arest este înregistrată, însă nu se poate verifica dacă într-adevăr se impunea acest lucru și ce anume s-a întâmplat cu acea ocazie. În aceeași perioadă de timp pot fi invitați și unii membri ai familiei, sub pretextul cercetărilor în dosar. Imposibilitatea de a proba acest lucru încurajează polițistul să faciliteze astfel de contacte;
- Facilitarea arestațiilor să primească pachete, vorbitor și alte bunuri în afara normelor legale; Chiar dacă în cadrul arestului există registru de evidență scoatere din arest în care trebuie înregistrate pachetele primite. În situația în care aceste înregistrări nu se fac, posibilitatea de a verifica acest lucru este practic nulă, lucru ce încurajează polițiștii care anchetează cazul să faciliteze primirea de pachete (în schimbul unor cadouri, sau chiar informații utile în cazurile instrumentate);

➤ *INVESTIGAREA FRAUDELOR:*

- Luarea unor taxe de protecție anumitor firme sau favorizarea acestora în relațiile comerciale (prin neefectuarea controalelor economice, prin efectuarea unor controale fictive, doar pe hârtie, prin anunțarea din timp a acestor controale);
- Confiscarea unor cantități mai mici de bunuri și valori decât cele găsite în urma cercetărilor; acest risc apare atunci când controlul este efectuat de o echipă restrânsă de lucrători și când aceștia sunt din cadrul aceleiași structuri și se cunosc foarte bine;
- Cointeresarea polițiștilor în vederea întârzierii punerii în executare a măsurilor de recuperare a prejudiciului comis prin săvârșirea faptei penale (posibilitatea existenței unei înțelegeri între polițiști și cei vizați pentru ca aceștia din urmă să poată ascunde bunurile vizate, să poată retrage sumele de bani din conturi, etc);
- Culegerea de date și informații de la comercianți referitoare la concurență. De cele mai multe ori aceștia vin și oferă astfel de informații pentru a crea dificultăți concurenților. Informațiile, având valoare operativă, sunt valorificate de către polițist (care are și scopul de a avea activitate și o cazuistică impresionantă). Această activitate aduce profit celui care a furnizat informațiile și acesta va fi tentat să ofere ceva și polițistului. Posibilitatea de a verifica cum au fost culese concret aceste informații și dacă au fost obținute foloase (care pentru un agent economic pot consta în servicii, diverse favoruri pentru sine sau pentru alte persoane), precum și posibilitatea de a proba este foarte redusă;
- Furnizarea unor date cu caracter operativ cu privire la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice Poliției, ce vizează depistarea și anihilarea unor grupuri infracționale

(posibilitatea existenței unor legături între polițiști și cei vizați. Polițiștii, în schimbul unor foloase materiale, pot furniza date cu privire la acțiunile operative ce urmează a fi întreprinse, fapt ce va duce la eșecul acțiunii respective);

➤ **INVESTIGAȚII CRIMINALE, CRIMĂ ORGANIZATĂ ȘI ANTIDROG:**

- Divulgarea de informații unor infractori (proxeneți, prostituate, recuperatori, șmenari, valutiști etc) prin înștiințarea acestora cu privire la dosarele în care sunt cercetați și oferirea de date care i-ar avantaja pe parcursul cercetărilor;
- Favorizarea persoanelor date în urmărire sau care fac obiectul unor mandate de executare a condamnării (posibilitatea realizării unor înțelegeri între ofițerii sau agenții însărcinați cu îndeplinirea acestor măsuri și cei vizați, în sensul că li se poate acorda acestora o perioadă de timp, în schimbul unor foloase materiale, timp în care aceștia pot părăsi teritoriul României).
- Furnizarea unor date cu caracter operativ cu privire la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice Poliției, ce vizează depistarea și anihilarea unor grupuri infracționale (posibilitatea existenței unor legături între polițiști și cei vizați. Polițiștii, în schimbul unor foloase materiale, pot furniza date cu privire la acțiunile operative ce urmează a fi întreprinse, fapt ce va duce la eșecul acțiunii respective);

➤ **CAZIER JUDICIAR:**

- În urma eliberării unui certificat de cazier judiciar la instituție nu rămâne o urmă care să ateste și conținutul certificatului eliberat; acest lucru face ca în cazul în care un lucrător eliberează în certificat în care nu sunt trecute toate înregistrările privind o anumită persoană, acest lucru să nu poată fi verificat ulterior;
- Neoperarea în fișele de cazier judiciar a comunicărilor efectuate de instanțele de judecată; în momentul controlului, este foarte greu sau imposibil să fie verificate toate clasoarele și toate fișele de cazier, astfel că posibilitatea identificării unor comunicări neînregistrate este foarte scăzută, în contextul în care acestea apar înregistrate în registrul de corespondență și apar ca soluționate, adică înregistrările au fost realizate;

POLIȚIA DE FRONTIERĂ

- Efectuarea cu superficialitate a controalelor privind documentele în punctul de frontieră, datorită aglomerației în anumite zone sau perioade de timp, situație ce poate conduce la apariția unor fapte de corupție;
- Invocarea unor „cutume portuare” în relațiile de serviciu cu comandanții de navă , agenți , armatori (prin pretinderea unor foloase materiale în schimbul perfectării preferențiale a actelor);
- Neverificarea în baza de consemne a participanților la trafic și neimplementarea în rețeaua informatică a datelor acestora în schimbul unor foloase materiale;
- Întocmirea planurilor de acțiune astfel încât în anumite zone și în anumite perioade de timp să nu existe pază la fâșie, favorizând astfel activitățile de contrabandă. Șeful de tură poate stabili în concret dispunerea efectivelor astfel încât eventualii traficanți care ar trece printr-un anumit punct, într-o anumită perioadă de timp să nu poată fi depistați;
- În anumite puncte de frontieră echipa mixtă de control se află pe teritoriul țării vecine creându-se astfel un vid de competență teritorială a organelor de urmărire penală (neputând fi constatate infracțiunile flagrante);

JANDARMERIA

- Acordarea unor avize agenților de pază în mod abuziv (prin acordarea acestor avize unor persoane care nu îndeplinesc condițiile legale – au cazier judiciar spre exemplu – sau prin nerespectarea termenelor legale) în schimbul obținerii unor foloase materiale în situația în care la unele instituții funcționează pază proprie concomitent cu paza asigurată de efective de jandarmi;
- Neîntocmirea sau întocmirea necorespunzătoare a actelor de constatare a unor infracțiuni flagrante sau contravenții prin menționarea eronată a situației de fapt, lucru care ar determina o altă încadrare juridică a faptei (sustragerea de produse petroliere, materiale lemnoase, braconaj etc.)
- Nerespectarea normelor privind accesul în instituțiile publice sau obiectivele protejate (Ex. ambasade sau consulate) prin permiterea accesului unor cetățeni în afara programului de relații cu publicul în schimbul unor mici atenții.
- Oferirea de servicii și diverse variante de rezolvare a problemei cetățeanului, prin exercitarea influenței.

SITUAȚII DE URGENȚĂ

- Contactul aproape permanent, determinat de natura îndeplinirii atribuțiilor legale, al personalului serviciilor profesionale de urgență cu factorii responsabili din cadrul agenților economici, instituțiilor, localităților, cu cetățenii în general (în special în rândul structurilor de control preventiv). În acest cadru pot exista situații de nerespectare a legii ori de rezolvare a unor interese ce pot genera, prin eludarea căilor legale, acte de corupție.
- Angajările masive din sursă externă în cursul anului 2006 și neajunsurile sistemului de recrutare, selecționare și încadrare a resurselor umane necesare serviciilor profesionale de urgență;

PERMISE DE CONDUCERE ȘI ÎNMATRICULARE A VEHICULELOR:

- Accesarea aplicațiilor informatice conținând datele de identificare ale conducătorilor auto, precum și ale deținătorilor de vehicule înmatriculate, informații care pot fi folosite în scopuri ilicite. Aceasta activitate poate constitui vulnerabilitate la corupție, însă, există posibilitatea tehnică a identificării și tragerii la răspundere a oricărui lucrator care poate fi implicat în divulgarea neautorizată a oricăror informații existente în baza de date gestionată de direcție;
- Un domeniu deosebit de vulnerabil îl constituie activitatea concretă de examinare a candidaților în vederea obținerii permisului de conducere, începând cu desfășurarea probei teoretice, continuând cu proba practică și, în final, eliberarea documentelor care atestă dreptul de a conduce. Activitățile ilicite pot consta în *divulgarea răspunsurilor corecte* la întrebările din chestionare, *ajutarea unor candidați prin indicarea în timpul examenului a răspunsurilor corecte*, *stabilirea unor punctaje favorabile pentru cei care au realizat un număr de răspunsuri corecte sub baremele prevăzute de ordinul de linie*, *examinarea superficială la proba de conducere pe traseu prin alegerea unui itinerar care nu ridică probleme de circulație*, *nesolicitarea efectuării unor manevre de îndemănare sau, mai grav, stabilirea calificativului "ADMIS", fără examinarea candidatului la proba practică*;

- Având în vedere că metodologia privind organizarea examinărilor auto permite examenatorului să selecteze candidații pe care urmează să-i examineze existând astfel posibilitatea unei înțelegeri prealabile între cei în cauză;

ELIBERAREA ȘI EVIDENȚA PAȘAPOARTELOR:

- Accesarea aplicațiilor informatice conținând datele de identificare ale detinatorilor de pasapoarte, informatii ce pot fi folosite in scopuri ilicite. Totuși, această vulnerabilitate este diminuată de existența posibilității tehnice a identificării și tragerii la raspundere a oricarui lucrator care divulgă neautorizat informațiile existente in baza de date gestionata de Directia Generala de Pasapoarte;
- Activitățile desfășurate zilnic la ghișeele de lucru cu publicul, pentru preluarea documentelor de la persoanele care solicita pasaport intr-un termen relativ scurt, primirea in audienta și rezolvarea oricaror cereri legitime ale persoanelor care apeleaza la serviciile prestate de aceste unitati care functioneaza pe langa Institutia Prefectului din fiecare judet, *sunt domenii de activitate vulnerabile la comiterea actelor de coruptie*, in care pot fi implicate cadrele serviciilor publice comunitare care au atribuții în acest sens;
- La nivelul structurilor de pasapoarte, actele de coruptie incep cu traficul de influenta, interventia pentru solicitarea cererilor in afara cadrului organizat, "miciile atentii", respectiv acceptarea "a ceva" pentru anumite servicii, ajungand pana la activitati care imbraca forme de crima organizata, respectiv eliberarea unor documente cu fals de identitate, traficul de persoane, etc.
- In foarte multe situatii, persoanele interesate au studiat atent pe lucratorii in cauza, iar, dupa ce le-au cunoscut slabiciunile (dorinta de imbogatire fara just temei, persoane afemeiate, betivi, etc.), au actionat pentru atragerea lor la savarsirea infractiunilor.

CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

- Primirea de bani și foloase necuvenite de către inspectorii cu atribuții de verificare a documentațiilor cadastrale și registratorii de carte funciară pentru favorizarea avizării și recepționării într-un interval de timp mai scurt, în detrimentul documentațiilor care au fost depuse anterior și înregistrate la numere mai mici;
- Primirea de foloase necuvenite de la persoane fizice și juridice autorizate, agenți imobiliari, reprezentanți ai notariatelor și ai altor instituții, de către inspectorii de specialitate din cadrul serviciilor de cadastru și registratorii de carte funciară, pentru a trece cu vederea peste anumite greșeli sau neconcordanțe și avizează documentația tehnică, conștienți că încalcă regulamentele și normele metodologice, care pot produce efecte și consecințe juridice generatoare de litigii judecătorești;
- Folosirea și valorificarea în interes propriu de către unii salariați a unor programe fără licență de utilizare, sustrase din băncile de date, precum și a aparaturii și tehnologiei din dotarea unităților subordonate pentru lucrări particulare;
- Distrugerea unor documente din arhivă astfel încât în cazul unei solicitări private a unui cetățean cu privire la un imobil care se află în litigiu, acesta să nu poată obține situația juridică reală a imobilului respectiv;
- Existența unei taxe foarte mari în cazul solicitării unui extras de carte funciară și existența unor formulare neparticularizate dau posibilitatea funcționarului MAI să emită asemenea extrase fără a solicita această taxă și fără a emite chitanță;

PRIVIND EVIDENȚA PERSOANELOR:

- Încadrarea personalului serviciilor existente la nivel teritorial este organizată de către primărie, I.N.E.P. dând doar un aviz pentru încadrarea unui anumit cetățean; acest lucru face ca primarul să poată facilita încadrarea anumitor persoane în cadrul acestor servicii;
- Furnizarea de date cu caracter personal din baza de date unor organizații ori persoane acestea a unor date și informații despre persoane aflate în atenția organelor de poliție, prin accesarea neautorizată a datelor din ,*evidența specială*' informatizată;
- Traficul de influență exercitat de ceilalți funcționari ai M.A.I. asupra angajaților instituției în scopul rezolvării cu celeritate a unor lucrări în detrimentul altora.

STRUCTURI DE RESURSE UMANE

- În cazurile încadrărilor din sursă externă anunțurile sunt date într-o perioadă cât mai scurtă (chiar și o zi, o apariție) și în cât mai puține zile (chiar unul singur) deoarece instrucțiunile și O.M.I.R.A. pe linie de resurse umane nu prevăd un minim de asemenea măsuri;
- În cazul Informațiilor privind organizarea unor concursuri (deblocarea posturilor, tematică de examen, bibliografie), lucrătorii structurilor de resurse umane au posibilitatea să informeze diverse persoane – care astfel vor avea mai mult timp pentru pregătirea unui examen, decât cei care află atunci când se dă anunțul (legal) pentru examen; de asemenea;
- lucrătorii structurilor de resurse umane au acces neîngrădit la subiectele examenelor anterioare, precum și la bibliografie, putând oferi aceste date unor eventuali candidați exemple de subiecte, precum și indicații privind tematica (în cadrul bibliografiei pot fi introduse cursuri sau tratate care se găsesc foarte greu, sunt publicate în cadrul M.I.R.A., etc. și cetățeanul de rând nu le poate procura);
- Ordinul MIRA nr. 300/2004 privind activitatea de resurse umane stabilește că proba interviului și proba eliminatorie nu pot fi contestate, ceea ce creează posibilitatea comisiei să noteze defavorabil anumiți candidați astfel încât să favorizeze pe unul dintre ei.

UNITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

- Facilitarea promovării unor cursuri de perfecționare fără a le frecventa efectiv. În cazul anumitor funcționari publici sunt necesare diverse cursuri (de exemplu „Cursul de management” pentru cei care ocupă funcții de conducere); dat fiind faptul că de multe ori acestea se realizează într-o altă localitate într-o perioadă compactă de timp este posibil ca cei interesați să ofere diverse foloase materiale pentru a obține diploma respectivă, fără a frecventa cursurile.